

DELBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
190Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycím: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 AUGUSZTUS HÓ 19
SZERDAElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1½ dinár

A Vojvodina népe...

A színes, néha kábitó szavak helyett beszélni tudnak az egyszerű számok is. Az elmúlt évek alatt a Vojvodina ipari és mezőgazdasági fejlődésének térképét a száz százalékos hódította meg ezt a földet, amely tejjel-mézrel folyó kána-ánja az országnak. Az ipari és mezőgazdasági termelés két kiállításán, a palánkain és a szubotcinain egyszerre mutatja be termékeit. A kereskedelem roskadva az adóterhek alatt, heroikus erőfeszítéssel küzdi át magát minden nehézségen, s elpusztíthatatlan erővel örködik a gazdasági élet vérkeringésének zavartalansága felett. Százszámra futó vonatok zakatoló raja veri fel a bácskai rónák régi csöndjét. Mindenütt élet pezseg, a föld ontja áldott méhéből a kenyér millióit; a munkás verejtéke végigöntözi az őshumuszot, s ahol valamikor nyikorgó szekéren alig dőcögött előre a vándor, ott ma fürge Ford-kocsik százain igyekeznek dolgoik után az egyszerű gazdák. A modern talajművelés iskolapéldáit nyújtja az új Vojvodina, s ami gyümölcsöt termel gazdasági és kulturális életének rengeteg erőfeszítése, az egyképpen a Vojvodina őslakóinak munkájának egyszerű eredménye. Egyképpen szerbeké, magyaroké, németeké és szlovákoké. A föld nem ismer nyelvi különbséget. Nem ismer pártállást és politikát, csak egyet: munkát. Politikában nem is egyek azok, akiket a sors szerencsés rendelése ennek az áldott ölü földnek művelésével bizott meg. A politikának sikerült elérnie azt, hogy itt — pihenőre szentelt napokon, — néha botok emelkednek a levegőbe és néha a jobb célokra rendelt ást és kapát a pártállás közötti ellentétek kiegyenlítésére használják fel. S a viták folyamán hiába zuhog a durva és gyűlölködő szó, s hiába hull néha még a piros emberver is: másnap a vitatkozó egyek a munkában, amelynek parancsai alól nincs kivétel.

A Vojvodina szerb, magyar és német polgársága a zagrebi események után úgy érzi, *elkövetkeztek azok az idők, amikor teljes gazdasági, kulturális és nemzeti egység kell teremteni a Vojvodinában is.* Itt nincs egyetlen munkátlan kar és fel nem lelhető egyetlen anacionális szándék sem. Az elmúlt évek és ezen évek munkásságának minden eredményei meggyőzhettek mindenkit arról, hogy a Vojvodina területén a jövőben nem lehet különbséget tenni polgár és polgár, szerb és magyar, német és szerb, vagy szlovák és német között. A zagrebi királylátogatás bizakodó hangulata még itt ül mindazok lelkén akik újraéledt reménykedéssel várják, hogy a szerb-horvát megegyezés létrejötte után *vegék végre észre a Vojvodina problémáit is.* A Vojvodinában él és megoldásáig elpusztíthatatlanul visszatér a kisebbségi kérdés nyelvi, kulturális és gazdasági vonatkozásaiban. A csehszlovák köztársaság területén fekvő Csallóközben tavaly rengeteg területet parcelláztak a magyar földigénylők között; a csehszlovák nyelvtörvény állományelvnek ismer el minden olyan kisebbségi nyelvet, amelyet egy helység lakosságának legalább husz százaléka beszél; a politikai pártokba való tömörülést alig akadályozzák, s a szövetkezett russzinszkoii ellenzéki pártoknak három keresztényszocialista képviselője védi a magyar érdekeket a prágai nemzetgyűlésen. A Vojvodinában még innét vagyunk az első megoldási kísérleteken is. A problémáink mégis élnek és fáradszónak hangoztatjuk, hogy a Vojvodinában a teljes

nemzetiségi, kulturális és gazdasági békének mielőbbi megteremtése nemcsak a Vojvodinának érdeke, de elsőrangú érdeke az államnak is. A zagrebi

ünnep után reményünk van arra, hogy ez a belátás urrá lesz — rövid időn belül — a beogradi politikában is.

Rádics Sztepan Beogradban

Zagrebi. Rádics Sztepan tegnap este a gyorsvonattal Beogradba utazott. A horvát parasztszervezők kíséretében vannak Rádics Pavle, Neudorfer és Krnyevis.

Rádics Sztepan ma délelőtt Nincscs Momcsiló külügyminiszterrel fog tárgyalni a népszövetség ülésén való részvételről és az együttes fellépésről.

Szuboticáról kiutasítják

az idegen állampolgárokat és optánsokat

Noviszádra nem érkezett meg a belügyminiszter rendelete

Szuboticán az idegen állampolgárok és a rendezetlen állampolgárságuk körében nagy nyugtalanságot idézett elő a belügyminiszternek egy Szuboticára küldött rendelete, amelyben igen szigorú utasításokat küld a hatóságoknak az idegenek ittartózkodása ügyében. Már a tegnapi napon a szubotici rendőrség politikai osztálya megkezdte a rendelet végrehajtását, még pedig olyan módon, hogy a belügyminiszteri rendeletre való hivatkozással tömegesen közli az idegen állampolgárokkal, valamint azokkal, akik tévedésből vagy más okok miatt elfelejtettek optálni, hogy meghatározott időn belül visszavonhatatlanul el kell hagyniuk az ország területét. Az áldozatoknak a legjobb esetben tíz napi haladékot adhat a kapitányság és ez idő alatt el kell hagyniuk Szuboticát.

A belügyminiszterium ezen tömeges kiutasítások elrendelésével egy régebbi döntést újított fel. Már évekket ezelőtt elhatározták a belügyminiszteriumban, hogy „megtisztítják” Szuboticát a rendezetlen állampolgárságú személyektől és azoktól az idegen állampolgároktól, akik különböző okok miatt nem tudtak tartózkodási engedélyt kapni. A kiutasítottak között olyanok is vannak, akiknek a kérvényeit a legjobb véleményezéssel továbbította a belügyminiszternek a főispáni hivatal, de érthetetlenül Beogradban a legnagyobb rigorozitással kezelték ezeket a kérvényeket. A belügyminiszterium semmiféle intervenciót

ebben az ügyben nem fogad el, mert már hónapok óta folyik a felgyülemlett kérvények felülvizsgálása és állítólag igen nagy körültekintéssel végezték a kiutasításokat.

A belügyminiszteriumban figyelembe vették az illető személyi és anyagi helyzetét, elhelyezkedési lehetőségét és ehhez mérten döntöttek a sorsa felett. Mégis érthetetlennek tartották bizonyos körök azt a körülményt, hogy az illetékesek számos olyan személyt is kiutasítottak az ország területéről, akik már régebben saját maguk jártak Beogradban és egyedül intézték el a tartózkodási engedélyt a belügyminiszteriumban. Ha a kiutasítások továbbra is ilyen szigorúan és ilyen kíméletlenséggel folytatódnak, úgy a belügyminiszter régi óhaja igen hamarosan be fog teljesedni és Szuboticáról sikerről fog hamarosan eltávolítani a hatóságok által kellemetleneknek vélt idegen állampolgárokat és azokat, akik elfelejtettek optálni.

A Délbácska munkatársa tegnap érdeklődött a főkapitányságon, hogy Noviszádra érkezett-e hasonló rendelet. A rendőrség azonban teljesen megnyugtató választ kapott, amennyiben kijelentették, hogy Noviszádra nem érkezett meg a rendelet.

Munkatársunk értesülései szerint a belügyminiszterium kizárólag Szuboticára küldte el ezen rendeletét, mert nem tartja tanácsosnak, hogy a határvárosban nagy számmal legyenek idegen állampolgárok.

Stinnes fia szocializál

Felbomlik a Stinnes vagyon

Berlin. Stinnes Hugó halála után a nagy Stinnes vagyon inogni kezdett. Ifjabb Stinnes Hugó, akinek bátyja a nagyobb vagyonrészt adta át már hetekkel ezelőtt fizetéseketlen lett. A múlt szombaton az idősebb Stinnes fia, Stinnes Ödön, az AGA művek igazgatója nem tudta a munkások bérért kifizetni, mert a nagybankok nem adtak hitelt erre a célra. Stinnes Ödön dr., miután a bankok nem voltak hajlandók az általa kért összeget rendelkezésére bocsátani, olyan megoldáshoz folyamodott, amely a német gazdasági életben egészen példátlanul áll. Stinnes a legutóbbi szombaton tudvalevőleg nem tudta kifizetni a béreket. Erre munkásainak azt az ajánlatot tette, hogy átadja nekik a részvénytársaság részvényeinek egy részét és ilyen módon a munkásokat a vállalat részleges tulajdonosaiá teszi. A munkások gondolkodási időt kértek, hogy Stinnes Ödön ajánlatát elfogadják-e.

Brandenburg kormányelnöke mára ülést hívott össze, hogy megbeszéljék azokat a lehetőségeket, miként lehetne az üzem beszüntetését elkerülni.

A munkásság maga elítéli a bankok magatartását és elhatározta, hogy maga is mindent meg fog kísérlni az üzem beszüntetésének elkerülésére. Az AGA-gyár munkásai a kormányhoz fordultak és ettől kértek segítséget. A részvények átadására vonatkozólag a munkásság még nem döntött, előbb a szakszervezeti vezetőkkel akarnak tárgyalni. A szakszervezetek általában nem néznék rossz szemmel ezt a kísérletet.

Stinnes Ödön ellenhuzása igen nagy föltűnést keltett, noha egyelőre nem látják tisztán, milyenek lehetnek a gyakorlati következmények. Az AGA-részvények egy részének átengedése a munkások számára nem biztosítja ezeknek a mindennapos kenyeret, és majdnem úgy látszik, mintha Stinnes Ödön azt várná, hogy átmenetileg a szakszervezetek fogják átsegíteni munkásait a válságon, a részvények följánlásának rekompenzációja gyanánt. Azt nem lehet kétségbevonni, hogy rendkívül drámai körülmények között játszódik le most a fölbomlás folyamata, annál a nagy vagyon-komplexumnál, amelyet meglepően rövid idő alatt

épített ki meglepően szélessé — tizen-nyolc német bank pénzével az idősebb Hugo Stinnes.

A Vorwärts egyébként élesen ellenzi azt, hogy a munkások a részvényekért dolgozzanak Stinnes Ödön gyáraiban és arra az álláspontra helyezkedik, hogy a részvények valószínűleg már csak igen keveset érnek, ha Stinnes ilyen — bőkezűen ajándékozta meg munkásait.

Stinnes Ödön azt hangsúlyozza, hogy az AGA munkásainak nem kevesebb, mint kétféle részvényt ajánlott fel ezt mégis bajos bagatelle-nek nevezni, kivált akkor amikor az AGA-művek a jelenlegi igen súlyos viszonyok között is teljesen foglalkoztatva vannak, mert idejekorán specializálták magukat a kis-autókra és főleg kis-autótaxikra. A kis-autók és a kis-autótaxik iránt pedig a rossz gazdasági viszonyok folytán igen nagy a kereslet most is.

Az erdélyi magyar párt elnöke Budapesten

Budapestről jelentik: Szombaton este tiszteletre méltó vendég érkezett Kolozsvárról Budapestre:

Ugron István v. b. t. t., az erdélyi Magyar Párt elnöke. Az egész napi utazástól fáradtan száll ki a kolozsvári gyorsból a 60 év körüli gondterhelt arcú előkelő szegény ur.

— Nekem, aki mint az erdélyi Magyar Párt elnöke igen exponált helyzetben vagyok — mondja szabadkozó mozdulattal Ugron István nagyon óvatossá kell lennem nyilatkozataimban, amelyek akarattalul is félreértésekre adhatnak alkalmat. Különbösen is én mint az erdélyi református egyház főgondnoka utazom Stockholmba, a Keresztény Egyházak Világszövetségének kongresszusára. Pesten csak egy éjszakát töltök, senkivel sem fogok politikáról tárgyalni, vasárnap reggel már folytatam utamat Berlinen keresztül Stockholm felé, ahol szerdán kezdődik a kongresszus, amelyre az összes keresztény egyházak a világ minden országából küldöttek megbízottakat a katolikus egyház kivételével. Magyarország részéről Raiffay Sándor, Ravasz László püspökök és Boér Elek főgondnok vesznek részt a tíznapos kongresszuson, amely dogmatikus kérdések kizárásával, főleg szociális kérdésekről fog tárgyalni és megkísérli egymáshoz közelebb hozni a keresztény egyházakat.

Stockholmi utamnak semmi politikai célja nincs, csak az erdélyi reformátusok szempontjából van jelentősége. Az utazásommal kapcsolatban tehát nem beszélhetek politikáról, de Erdélyben amúgy sincsen semmi újág.

Arról már biztosan hallottak, hogy a kézdivásárhelyi és dési szenátorválasztások miatti petíciókat visszautasították. Most a gazdasági kamarai választásokra készülünk, amelyek összesen lesznek. A különböző erdélyi politikai pártokkal sikerült olyan megállapodásokat létesítenünk, amelyek előreláthatóan egyrészt a Magyar Párt jelöléseit, más részt a magyarság érdekeinek védelmét biztosítják a gazdasági kamarai választásokon. Így, lépésről lépésre haladva, dolgozunk jogainkért, az osztályok, felekezetek, nemzetiségek közötti békéért, megértésért, egyenlőségért.

Legközelebb az Avarescu párt programja áll hozzánk, ennek megvalósulásától várhatjuk a legtöbbet, ezután a Nemzeti Párt, Goga Octávián pártja. Eltűnik, dolgozunk mi, erdélyi magyarok. — A nyelvrendeleter? — kérdezzük. — Kényes, nehéz kérdés — háritja el a feleletet — ne beszéljen róla.

Jugoszlávia és Magyarország Európa legnagyobb gabona exportőrjei

A londoni „Economist” című nagy közgazdasági című lap szerint Európának ezelőtt Oroszország volt az első gabonaszállító országa; a második helyen Románia, a harmadikon Magyarország állt. Az orosz gabonaexport még az idén is csak szűk korlátok között fog mozogni; Románia pedig nem tudja régi második helyét tartani, holott az most tulajdonképpen az első helyet biztosítaná neki. A megnövekedett Románia óriási területeken üz gabonatermelést, de ennek dacára sem érte el a múlt évben a kisebb Románia békebeli exportját. Az idei termésjelentések sem fogják Románia kivitelét emelni, mert az a gabonafőleség, ami előáll, a kormány helytelen gabonapolitikájára következtében nem esik komoly mérlegelés alá. Magyarország viszont évről-évre növeli gabonaművelés alá vett területeit és már-már elérte békebeli exportlehetőségeit. Ennél a fejlődésnél és a román visszaesésnél fogva Magyarország Románia és Oroszország elé került.

Magyarország a békeben 774 millió aranykorona értékű gabonát tudott évente kivinni és az idén békebeli exportjának egyharmadát fogja elérni; viszont ez az eredmény a jelentékenyen megkisebbedett országban áll elő. Ugy, hogy területi átszámítás mellett ez az agrárország már igen közel van békebeli gabonaexportjához és kivüleső körülményeknél fogva ugyanakkor Európa első gabonaexportáló országa lett.

A világháború előtt az exportországok a következő számadatokat mutatták fel: Oroszország exportált 60, Románia 12, Magyarország 7,2, Bulgária 3 millió métermázsát. Ebből az összesen 82 millió métermázsából a négy ország ma csak 6,600.000 métermázsát vitt ki!

Az „Economist” kimutatásában azonban ebben a tételben Magyarország 2,400.000, Jugoszlávia pedig 3,600.000 métermázsával szerepel. Az „Economist” szerint tehát Jugoszlávia került volna az idén az európai gabonaexportállamok élére. De az „Economist” adatai nem mindenben találóak, mert például Oroszország ebben a táblázatban 2,400.000 métermázsával importált van feltüntetve, holott Oroszország exportálni nem fog.

Európa teljes buza-importszükséglete körülbelül 100 millió métermázsával, 115 millió angol font értékben és ezt az óriási buzaimportot tengerentúlról kénytelen beszerezni. Az importált buza több mint százmillió fontnyi ellenértékét így Kanada, Ausztrália, Argentína és India kapja Európától.

Vadászati kiállítás Szuboticán Löverseny eleven rókákra és agyaggalambra

A szubotici nagyvásár és kiállítás kapcsolatban az összes vojvodinai vadászegyesületek tagjai gyűjteményekkel részt fognak venni a szubotici vadászati kiállításon. Hosszu évek óta nem volt ilyen kiállítás a Vajdaságban és éppen ezért kétszeresen nagy érdeklődésre tarthat számot a szubotici gyűjteményes kiállítás. Kiemelendő lesz különösen a Chotek grófi uradalom által kiállításra kerülő vadászati gyűjtemény, amely a szubotici kiállítás nagy eseménye lesz. Hires gyűjteményrel rendelkezik azonkívül Tripolszki Béla is (Bács), aki be fogja mutatni a Vajdaságban hires troféalis gyűjteményét. Folyó hó 25-én reggel 8 órakor lesz a műkatorék verseny, amikor eleven rókákra fognak vadászni. 26-án reggel 8-10 óra között lesz az agyaggalamblovó verseny kezdők részére, 3 órakor délután lesz a főverseny, délután 5 órakor pedig a vigaszverseny.

Hirdessen a Délbácskában!

Rádics István Palánkára készült

Pénteken zárják le a palánkai kiállítást — Várakozáson felüli erkölcsi és anyagi siker

Palánkai tudósítónk jelenti: Miután a palánkai kiállítás erkölcsi és anyagi sikere minden várakozást felülmúlt, a kiállítás időtartamát egy héttel, esetleg tíz nappal meghosszabbítják annál is inkább mert, még igen sok vidéki látogató érkezését jelezték. Miután a kiállítást pénteken bezárják, ezeknek már aligha lesz módjukban megselelni a rendkívül fejlett palánkai ipar reprezentatív kiállítását. A rendezőség azon fáradozása, hogy a kiállítás időtartama meghosszabbítottassék, nem járt eredménnyel, miután Palánkának tekintettel kell lennie a folyó hó 22-én megnyíló szubotici kiállításra és mintavásárra, amelynek forgalmát esetleg kedvezőtlenül befolyásolná a palánkai

kiállítás váratlan meghosszabbítása. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy dr. Dimitrijevic palánkai ügyvéd a kiállítás elnöke kijelentette, Rádics többiben is élénken érdeklődött a kiállítás sikere iránt, sőt határozott ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy a kiállítást, amennyiben ezt egyéb elfoglaltságai megengedik, megtekinti annál is inkább, hogy ilyen módon is közvetlen érintkezésbe jusson a Vojvodina népével. Palánka egész lakossága élénk és osztatlan érdeklődéssel várta a horvát parasztpárt elnökének heigért látogatását, amely azonban Öfelsége zagrebi látogatása, s a horvát milleniumi ünnepségek miatt elmaradt.

Hogyan került a selyemgyár Gyevgyelibe ?

Ismeretlen tettesek irányították Gyevgyelibe a mohácsi selyemgyárat
Az első áldozat, aki két láda szöveget lopott

Annak a konszolidációk öskorszakából való történetnek, amelyben ugyszólván szörén-szálan eltűnt egy mohácsról Gyevgyelibe szállított selyemgyár, rendkívül érdekes újabb fordulatot vettek. A „Délbácska” már első cikkében jelentette, hogy az óriási értéket képviselő gépkatrészek eltűnésével kapcsolatosan — egy névtelen feljelentés alapján — nemrég vizsgálatot indítottak meg Beogradban főképpen azok ellen, akik az azóta már likvidált leszerelési és újjáépítési minisztériumban a mohácsi selyemgyár azóta tulságosan összegabalyodott ügyét kezelték. Mint beogradi tudósítónk jelenti, eddig megállapítást nyert, hogy

1919-ben a kormány tudta nélkül szállították Gyevgyelibe azt a selyemgyári felszerelést, amelynek anyagát eredetileg a három vojvodinai selyemgyár között akarták felosztani.

A vizsgálat eme megállapításáról semmi közelebbit nem sikerült megtudnunk, de ennyi is elég annak elképzeléséhez, hogy az akkori, még

nem igen konszolidált viszonyok között néhány lelkiismeretlen tisztviselő mily módokon és milyen összegekkel károsította meg az államot:

Az első áldozat

Az 1920-ban folyó szerelési munkálatokhoz beosztották a novisadi selyemgyár egyik gépészét is, aki később a „Prunus” tésztagyárban teljesített szolgálatot, mint gépész. Az ötven dináros napidíjat három hétig kifizették, s akkor, eddig még meg nem állapított okok miatt hirtelen beszűntették. A gépész, hogy az éhhaláltól meneküljön a raktáron lévő tizenkét láda szögből kettőt „kéz alatt” eladott. Feljelentették letartóztatták az enyhítő körülmények figyelembe vételével hathónapi elzárásra ítélték. A gépész a büntetést ki is töltötte, s jelenleg előtünk ismeretlen helyen tartózkodik. Ő az első áldozata a gyevgyelii panamának, s a jelenleg folyó erélyes vizsgálat minden bizonnyal ki fogja nyomozni a szögek tolvajai után azokat is, akik felelőssé tehetőek a nagy értékű gépek eltűnéséért is.

Hétmillió ember munka nélkül

Az Egyesült Államokban van a legtöbb munkanélküli — Európában Oroszország és Anglia vezetnek

A newyorki állami statisztikai hivatal most bocsájította közre az egyes államok munkanélküli polgáraitól készült kimutatást, mely szerint a min-

den kontinensen uralkodó gazdasági krízis közel kétfélmillió munkást kényszerít téltelenségre.

A statisztika adatai a következők:

	Összlakosság:	Munkanélküliek:	Százalékban:
Ausztria	6,500.000	130.000	2.— százalék
Ausztrália	5,800.000	32.700	—,56
Belgium	7,700.000	18.444	—,23
Anglia	44,700.000	1,158.000	2,59
Bulgária	8,000.000	26.020	—,32
Németország	59,000.000	436.450	—,72
Hollandia	7,100.000	65.740	—,92
Dánia	3,300.000	27.518	—,83
Itália	40,000.000	134.719	—,33
Kanada	8,800.000	1.540	—,12
Norvégia	2,700.000	20.540	—,76
Lengyelország	27,200.000	155.245	—,57
Szovjetország	132,000.000	1,300.000	—,98
Egyesült Államok	110,000.000	2,100.000	1,90
Franciaország	39,200.000	11.803	—,03
Csehszlovákia	13,600.000	73.006	—,57
Finnország	3,300.000	1.803	—,05
Svájc	3,900.000	9.451	—,24
Svédország	6,000.000	17.344	—,28

Több európai állam között megemlíti a statisztika az SHS királyságot is, mint olyant, amelyben a munkanélküliek száma olyan alacsony, hogy egyáltalán nem lépi túl a normális hatá-

rokat, ellentétben az Északamerikai Egyesült Államokkal, Szovjetországgal és Angliával, amelyekben a munkanélküliség hovatovább katasztrofális méreteket ölt.

Az újjáépült, modern Beograd

A szávartparti főváros hatalmas ütemben fejlődő életéről érdekes statisztikai kimutatást közöl egy beogradi közgazdasági napilap. A minden részletre kiterjedő adathalmazból ehelyütt közöljük Beograd város költségvetésének fejlődését az elmúlt évek alatt. A statisztika a következő adatokat tünteti fel:

Beograd város

	bevétele:	kiadása:
1920-ban	15,897.196 D.	15,679.386 D.
1921-ben	38,298.630 D.	35,756.759 D.
1922-ben	50,426.693 D.	62,816.265 D.
1923-ban	96,192.108 D.	91,562.310 D.
1924-ben	110,769.114 D.	117,229.257 D.

Az 1925-ik év első hat hónapjában

47,418.626 dinár és 58 para volt a bevétel. Ebből fogyasztási adó címén 20,051.067 dinár és 67 para folyt be, míg egy évvel ezelőtt ugyanezen idő alatt csupán 9,768.516 dinár és 65 para. Hogy Beograd város nagytüzemei hasonló ütemű fejlődést mutatnak, arra bizonyíték a városi villamosművek (világítás és villamosvasút) költségvetése a legutóbbi négy év alatt a következőképpen alakult:

	Bevétel:	Kiadás:
1920-ban	9,189.545 D.	11,494.710 D.
1921-ben	20,226.647 D.	20,199.130 D.
1922-ben	36,697.631 D.	36,335.759 D.
1923-ban	53,101.348 D.	48,130.227 D.

A vállalat 1920-tól 1923-ig 13,059.252 dinár tiszta nyereséget tüntet fel s ez a haszon a folyó év folyamán határozottan emelkedő tendenciát mutat.

Beograd városnak van egy millió dinár biztosított követelése, a vízvezeték és csatornázás értéke egy milliárd és háromszázezer dinár, a villamos-telep és vasút értéke 120 millió. Az 1920-ban megejtett népszámlálás adatai szerint a városban 111.740 lélek élt. A 2480 hektárnyi területen lévő Beograd lakosságának mai száma ezzel szemben megközelíti a kétszázszázat.

A városfejlesztés további programjának végrehatására a város egy 250, 300 dináros kölcsönt fog felvenni, amelyet harminc év alatt fognak lefolytatni. Ebből az összegből nyolcvan millió dinárt fognak a négy vásárcsarnok építésére, s negyemillió dinárt a Duna és a Száva partszabályozására fordítani.

Ostromállapot Bécsben

a cionista kongresszus védelmére

Bécs. Tegnap este nyitották meg Bécsben a cionista kongresszust, amelyet a kampóskeresztesek meg akrtak zavarni.

A rendőrség a leghatározottabban betiltotta a tegnap estére tervezett anticionista gyűlést és szokatlanul nagymérvű övintézkedéseket léptetett életbe, a különböző antiszemita, kampóskeresztes és frontharcos szövetségek mégis megkísérelték, hogy megtarthassák tervbe vett gyűléstüket.

Tekintettel arra, hogy a Freiheitsplatz a rendőrség által le volt zárva, a kampóskeresztesek kisebb csoportokban az egyetem környékére vonultak, ahol egyszerre többezren, vegyes verziók szerint körülbelül tízezeren gyűltek össze. A tömeg a Wacht am Rhein-t énekelte és éles kifakadásokkal fordult egy a kormány, mint a rendőrség ellen.

— Le Schoberrel! Le Ramek kancellárral! Zsidóberencek! — kiáltásokkal igyekeztek a Ringe kijutni.

A rendőrség itt is nagy csapatokkal vonult fel és igyekezett megakadályozni, hogy a tüntető tömeg részben a parlament és a belváros nagy szállodái elé kerülhessen, részben pedig, hogy bejuthasson a Dunacsatornán keresztül a második kerületbe. Az óriási rendőri készültség ellenére is sikerült a tömegnek több helyen áttörni a rendőrség frontját. A tömeg egy része a parlament és a belváros felé igyekezett, a másik része pedig a belvároson keresztül a Dunacsatorna és a Lipótváros irányába. A rendőrség azonnal erélyes akcióba kezdett, több helyen kardot rántva támadt a tömegre, de legtöbb helyütt közáporral fogadták a rendőrséget. Az összecsapás rendkívül heves volt.

Később a Wiener Bankverein épülete előtt is véres összeütközésre került a sor a tüntetők és rendőrség között. Később újabb véres összeütközések támadtak.

A városháza és a Burgszínház előtti téren a tömeg a városháza parkjának padjaiból barrikádokat akart építeni, hogy így védekezessen. A hirtelen odavetett rendőrcsapatok azonban megakadályozták a tervet, még mielőtt a barrikádok elkészülhettek volna. A tömeg ekkor a Ringen két rendőrkordon közé volt bezárva. Hosszas küzdelem után sikerült a Ringet megtisztítani. A tüntetők a mellékutcákba szorultak.

A város teljesen kihalt képet mutat.

HIREK

— **Országos tanítói kongresszus Szuboticán.** Augusztus 28-án kezdődik meg az országos tanítói kongresszus, amikor is 4.000 jugoszláviai tanítót várnak Szuboticára. Az országos tanítói kongresszus 3 napig fog tartani, melyen a tanítói társadalom szociális és tudományos kérdéseivel fognak foglalkozni.

— **Nagy közgazdasági meeting Szuboticán.** A suboticiai kiállítás és vásár tartama alatt 1925. augusztus 30-án, vasárnap nagy közgazdasági kongresszust fognak tartani, amelyen az ország égető gazdasági problémáival fognak foglalkozni. Ezen a gyűlésen kiváló szaktekintélyek szólnak fel, akik a gazdasági élet minden baját meg fogják világítani.

— **Hangverseny Feketicen.** A Németországból nemrég hazatért Freund-testvérek szombaton tartották első hangversenyüket Feketicen. Freund Péter mestere a hegedűnek, míg fivére igazi virtuózással játszik zongorán. A két művész, aki nemrég osztrákiai színpadon szerepelt egy budapesti koncerten, be fogja járni a Vojvodina összes nagyobb helységeit.

— **A fűszerkereskedők és az üzletzárás.** A novisadi fűszer-gyarmat- és vegyeskereskedők a Lloyd helyiségében értekezletet tartottak, amelyen az üzletzárással foglalkoztak. A kereskedők határozati javaslatot fogadtak el, hogy az üzletnyitás reggel 6 órakor, zárás pedig este 8 órakor legyen, a déli zárás pedig 1—2 óra között. Az alkalmazottak délben tizenkettőkor hazamehetnek és 12—1 óra között a kereskedő és családjai szolgálják ki a vevőket, hasonlóképpen este is 8 óra előtt (6 vagy 7 órakor) mehetnek haza az alkalmazottak. A vasárnapi nyitvatartás ügyében új határozatok, hogy az ezen szakmába tartozó üzletek 6—9 óra között nyitvatartathatók üzleteiket. A határozatot írásban közlik a kereskedelmi kamarával, amely azt az illetékes hatósághoz fogja felterjeszteni.

— **A közműves és ácsiparos szövetség** azon tagjai, akik az ipartörvény módosítás kidolgozására megválasztottak kérték a mai napon 6 órakor délután Ustavska ulica 29. szám alatt megjelenni.

— **Fontos a bácska-palánkai kiállítás látogatóinak.** A közlekedésügyi minisztérium féláru menetjegyet engedélyezett a palánkai kiállítás látogatói részére olyképpen, hogy az elinduló állomásoknál egész jegyet kell váltani és ezzel vissza is lehet utazni a kiállítási bizottság által kiállított igazolvánnyal. A váltott jegyeket tehát, hivatkozással arra, hogy a kiállítást látogatja meg, nem szabad sehoh sem leadni. Az igazolványt a kiállító bizottság a látogatás napján ingyen állítja ki. Előre ezen igazolvány nem kell. A Srpska Zadravna Banka is engedélyezett ugyanilyen formában féláru menetjegyet a „Napred“ nevű lokálhajóján.

— **Anyakönyvi kimutatás** folyó évi augusztus hó 10. napjától folyó évi augusztus hó 17. napjáig. Született összesen 25 gyermek és pedig 12 fiú és 13 leány. Elhalt összesen 13 egyén és pedig: Polák János napszám 73 éves, Grnja Szeván ökrös 67 éves, Grujity Mita földművelő 72 éves, Vacko Teodor 5 hónapos, Haász Lőrinczné szül. Fischbach Anna, háztartás, 67 éves (Ruma), Topolyanin Vaszilijáné szül. Slankamenác Draginya háztartás, 27 éves (Sr.-Karlovci), Dr. Vladimir Arhanjelaki közs. orvos 38 éves (Gyurgyevo), Kaszilova-Ljipoveckaja Vaszilijáné szül. Muravczena Zsófia varrónő 37 éves, Rezsik Iván 18 hónapos (Kamenica), özv. Baumhauer Jánosné szül. Paulics Katalin, háztartás, 64 éves, Maedus Dragica 15 hónapos, özv. Kuvidorov Nikoláné szül. Fedorov Vera, háztartás, 72 éves, Svraka Bözsike 3 hetes. — Házasságot kötött összesen 3 pár és pedig: Brezsán Pál közművesegéd és Szabó Julianna, Nadlacska Száva szabósegéd (Melence) és Jovánovits Andjelka (Novisad), Hochwald János ácssegéd és Mályik Katalin.

Reklám és reklám

Peter Voss, a bankrabló — Antik kincs a tenger fenekén — A hollywoodi nők elrablása

Ha végigmegy Párisban a Boulevard des Italiens-en, Londonban a Trafalgar Square-en, vagy Berlinben a Leipziger Strassen, mindenütt ugyanaz a kép: öles világító betűk, földig érő zászlók, színek leghihetlenebb inkarnációja. Ez jellemzi legjobban a világ városokat. Reklám és mindenütt csak reklám. Vannak gyárak, amelyek reklámozástól nagyobb, mint az egész üzemük. Igyekeznek egy jól megszerkesztett szójátékkal mindenki agyába belevésni cégük nevét és készítményeit. Es ez sikerül is nekik. Ha azután az ember vásárolni akar valamit, önkéntelenül eszébe jut a cég, melynek versikéjét mindenütt: hirdetőoszlopokon, rőpcédulákon, az Untergrundban és Metro kocsijaiban olvasta s tényleg ezekben az üzletekben szerzi be szükségleteit.

A legnagyobb reklámozást kétségkívül a filmvállalatok csinálják, mert a film a kereskedelem azon ága, melynek leginkább szüksége van zseniális ötletekkel a közönség figyelmét felkelteni.

Az összes nagy német városokban óriási plakátok jelentek meg, melyek egy detektíviroda felhívását tartalmazták. E közlemény értelmében Kopenhágában egy Peter Voss nevezetű ember, aki 30 éves, szőke, 180 cm. magas, feltűnően elegáns, 500.000 dollár sikkasztott egy ottani banknál és utját Hamburg felé vette. A tettes elfogatására 50.000 dán korona jutalmat tűztek ki. Néhány nap múlva egy újabb plakát hívta fel a közönség figyelmét, mely szerint Peter Voss nyomra vezetője 100.000 koronát kap, mert a bankrabló szökésével egyidejűleg egy csodaszép kopenhágai dusszagdó leány is nyomtalanul eltűnt, aki különben szoros kapcsolatban állott Vossal. Ezek a felhívások annyira izgalomban tartották a közönséget, hogy akadt két fiatalember, akik elhatározták, hogy megpróbálják hurokra keríteni a kopenhágai bankrablót. A hamburgi kikötőben napokon keresztül figyelték az utasokat s egy délután egy dán hajó érkezésénél oda léptek egy urhoz, aki nagyon hasonlított Vosshoz. Az illető felháborodva kérte ki magának az inzulint, de ez mitsem használt. Rendőrt hívtak, óriási tömeg verődött össze, majd a delikvenst, a két fiatalember büszkeségére, bekísérték a rendőrségre. Természetesen az összes esti lapok hasábjain keresztül foglalkoztak a nagyszabású bankrabló letartóztatásával s az első oldalon hozták Peter Voss fényképét is. Másnap azután fény derült az egész „bűnügy“-re. Az elfogott: Harry Liedtke, a közismert moziszenész volt, aki „Peter Voss, der Millionendieb“ című film főszerepét játszotta. A legérdekesebb az, hogy a két áldetektív szintén mozi-

színész volt s az elfogatás, valamint a rendőrség beavatkozása fényképezve lett, úgy, hogy a filmvállalat egy kitűnő reklám mellett még egy olcsó és eredeti tömegjelenethez is jutott.

Amerikában, a „lehetetlenségek országában“ a filmreklámok felülmulják mindazt, amit európai ész kigondolhat. Igaz, hogy ehhez a nagyszabású reklámhoz pénz, rengeteg dollár szükséges, amit kizárólag csak Hollywood tud előteremteni.

Nemrég arról kaptunk hírt, hogy Jackie Coogan visszavonul a filmről. Mindnyáján sajnáltuk, hogy nem fogunk többet ennek a csodagyermeknek játékában gyönyörködhetni. Ezt a hírt azonban most, három hónap múlva megcáfolták. Az egész nem volt más, mint reklám, mert csak azt akarták, hogy mindenki beszéljen róla, amit el is érték.

Igen nagy port vert fel a Gooldwyn-filmársaság zseniális ötlete is. A legkomolyabb amerikai lapok hasábjain olvashattuk, hogy egy Newyork felé tartó olasz kereskedelmi hajó a nyílt tengeren egy értékes leletre bukkant. Kivetett hálóikkal egy szobrot húztak ki a tengerből, amelyről a hajó kapitánya, aki szakértő volt, megállapította, hogy egy antik műremekről van szó, amely jóval Krisztus előtt készült. Ezt a hírt drótnélküli távirón tovább is adták és egy egész sereg műértő várt a hajó befutására. Miután ezt a kincset megvizsgálták, voltak olyanok, akik annak az eredetiségét kétségbe vonták. Néhányan azonban a mellszobor eredetiségét bizonyították. Pár napi vita elegendő volt ahhoz, hogy egész Amerika, sőt Európának egy része is tudomást szerezzen a leletről. Midőn azonban arról volt szó, hogy ezt a szobrot egy amerikai múzeumban elhelyezzék, Gooldwyn ur úgy látszik elérkezettnek vélt a pillanatot s kijelentette, hogy ez a szobor legújabb „Caesar“ filmjéhez szükséges, melynek népszerűsítéséhez szükséges volt ez a „kis reklám“.

Ujabbán egy nagyon érdekes bűnügy foglalkoztatja a hollywoodi rendőrséget. A „First National Pictures Film Compagny“ igazgatóságának feljelentésére letartóztatott két fiatalember, akikre az a gyanu árult, hogy Pola Negrit, Mary Pickfordot és Lilian Gishet zsarolási szándékból el akarták rabolni. Ennek a bűnpörnek tárgyalási napja már ki is van tűzve s mindenki gyanítja, hogy az egésznek reklám-íze lesz. Ha ki fog derülni, hogy a filmvállalat propagandát csinált, vagy ha a két fiatalember bűnössége be is bizonyul, a First Compagny elérte célját, mert egész Amerika beszél a „hollywoodi nők elrablásáról“.

— **Vizsgák rendje az állami fiu polgári iskolában.** Az állami fiu polgári iskolában az I—IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és évfelzáróvizsgákat augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beiratások szeptember 1—5-ig naponta 8—12-ig.

— **A molgunarasi templom felszentelése.** A molgunarasi új rom. kath. templom felszentelése aug. 15-én, hanem szeptember 8-án Kisasszony napján lesz.

— **A Röntgenszemű pásztor.** Értelmetlen esettel foglalkoznak napok óta a spanyol lapok: Madrid környékén Luciente nevű faluban él egy Ramon Lallas nevű pásztor, aki a legnagyobb könnyűséggel elolvasson olyan levelet, amit a mellette lévő szobában írnak. Látásának nincs határa, s bármely tárgyon át, fán vagy falon, úgy néz át, mintha egy ablakon nézne keresztül. Lallas ezt a csodálatos képességét egy bal esetnek köszönheti. Egy ízben mikor nyáját legeltette, a villám közvetlen mellette csapott le, s mikor ijedségből felgyógyult, észrevette bálmulatos képességét. Azóta már többször pró-

sem volt hajlandó visszaváltani a jegyet és így legtöbbször a megváltott jeggyel a zsebükben gyalog indultak el. Félóra múlva mégis bejött a strandvasut, amely csak azért késelt annyit, mert kisiklott, azon a részen, ahol a sineket javítják.

— **Kaukázusból Novisadra jött lopni.** A novisadi törvényszék tegnap Ahmed Gaza Oglo 19 éves munkanélküli muzulmán, aki a Kaukázusban, Gaziluku faluban született, vonta felelősségre többrendbeli lopásért. Ahmed Gaza Oglo a Wrangel hadsereg romjaival együtt jött a Vajdaságba és miután semmilyen foglalkozása nem volt, kisebb-nagyobb tolvajlásokat követett el egy 13 éves társával együtt. Ez év május 13-án Somborban egy ismeretlen nőtől 6 selyemkendőt és egy selyem aljat lopott. Néhány nappal később Novisadon Vlaskalics Dusanka lakásáról lopott el ruhaneműket, június 6-án Petrovaradinban Mihalcsics Alojzia lakásáról ékszereket lopott el. A bíróság négy havi börtönrre és büntetésének kitöltése után az ország területéről való kitiltásra ítélte.

— **Nem jelent meg a tárgyaláson.** A novisadi törvényszéken tegnapra volt kitűzve Kuhav Vukla 25 éves zagrebi magántisztviselő bűnügye, aki 1921. március 8-án 5000 korona pénzt és 550 korona árut csalt ki Pavlovics Mihály kereskedőtől azon a címen, hogy Boszniába utazik és ott elárulja Pavlovics cikkeit. Nem ment azonban Boszniába, hanem a pénzt elköltötte. Miután vádlott a tegnapi tárgyaláson nem jelent meg, a bíróság elrendelte elővezetését.

Sport

VSC (Novi Vrbas)—Slavia Veliki-Beckerek 3:0. Egyenlő ellenfelek. A Slavia vereségét csupán balszerencsének köszönhetette.

Minősítő mérkőzés minősíthetetlen utójátékkal. A kovilji Sajakas vasárnap játszotta minősítő mérkőzését az indijai Konkordia ellen. A játékot a kovilji nagyerdő százas fától körülövezett ideális fekvésű pályán kezdték meg és a Duna hajjai által körülcsokolt karlócai zátony süppedékes sáros zombékjaiban fejezték be. Amíg azonban a kovilji pályán már 50 perc után abba kellett hagyni a mérkőzést, a szigeti síkságon este 7-től reggel 7-ig szakadatlanul folyt a játék. Játszott a szél és a záporosodó ellenfél és hajlék nélkül maradt indijai Konkordia komlett első csapatával és kifütyülte Popper István szövetségi bírót, aki a feneketlen talajra és a beállott sötétségre való tekintettel saját felelősségére beszüntette volna ezt az egész játékot. Különbben is életveszélyes volt a helyzet. Hasonló véleményen volt a komposok és egyéb vízi fuvarosokból álló közönség nagy serege is és kijelentették, hogy nincs az a szabály, vagy pénz, amely őket arra bírná, hogy a futball-sport fanatikusainak kátyuba jutott robinsoni kirendeltségét vizre tegyék. Örüljenek, hogy kinn vannak a vízből és maradjanak ott, ahol vannak. Ott is maradtak minden öröm és hajlék nélkül egész éjjel derékig a sárban és csak akkor száradtak meg egy kicsit, amikor eltűnt a vihar, reggel hétkor vizre kerülhettek.

Lebontották a Jugoslavia pályáját és most hajléktalan az ország bajnokcsapata. Közel husz éve, hogy a „Veliki Srbija“ (ma Jugoslavia) megkezdte azon a telken működését, ugyancsak ennyi ideje, hogy a ma tehetségektől duzzadó szerb labdarugó sport itt indult el a fejlődés lépcsőjén felé. A szerb football bölcsőjét kedden átadták a kíméletlen csakányoknak, amelyekkel helyet csinálnak az egyetem műszaki fakultásának. Az első dicsőségek színhelye, ahol a háboru utánl éveken az angol, lengyel, német, cseh, román, magyar, francia, osztrák és a svájci footballsport reprezentánsai megismerték Szerbiát, ma már a múlté, a Jugoslavia-pálya, kistribúnjával, nem áll többé.

bára tették képességét tudósok, orvosok s újságírókból álló bizottságok, akik elégt példálul a legnagyobb könnyedséggel felsorolt 377 különböző tárgyat, amit tudtán kívül, tőle a harmadik szobában összegyűjtöttek. — A francia „Matin“ megemlékezik arról, hogy ez nem magában álló jelenség, mert ugyancsak villámcsapás következtében Santa Cana bárónő hasonló képességek birtokába jutott s szintén keresztüllát minden olyan tárgyon, amely nem fénylik, így például játszva elolvasson egy vastag borítékban lévő lezárt levelet.

— **A strandvasut mizériái.** E címen állandó rovatot kell nyitnunk, mert nap-nap után tömegesen érkeznek hozzánk panaszok a strandvasut ellen. Tegnap délután ismét olyan épületes esemény történt, amely a nyilvánosság elé tartozik. Ebéd után negyed 2 órakor meglehetősen sokan vártak a Srpski Kralj előtt a strandvasutra, amely csak nem jött. Mikor már fél 2 is elmúlt anélkül, hogy a strandvasut feltűnt volna a láthatáron, a türelmetlen közönség megunt a várakozást és gyalog akart kimenni a strandra. Előbb természetesen vissza akarta adni a jegyét, amit a pénztáros nem akart elfogadni. Az utasok rendőrt mentek, de a pénztáros ennek intervenciójára

Tőzsde

Aug. 18	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.25	—	—
Zürich	—	1085.75	1086.50
Newyork	515.75	55.80	55.85
London	25.05	271.60	270.75
Páris	24.10	260.50	261.—
Milano	18.55	200.50	200.75
Prága	15.275	165.50	165.7/8
Berlin	—	1331.—	1331.—
Budapest	0.00727	0.0789	—
Brüsszel	23.25	250.—	—
Bécs	—	0.0787	0.07865
Bukarest	2.70	28.75	—
Amsterdam	—	2252.—	—
Szónia	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaloni	—	—	—
Varsó	—	—	—

Zagrebi tőzsde

1925 augusztus 18, 5 óra

Bécs	0.0787	Prága	166.—
Milano	201.50	Zürich	1085.—
Newyork	55.85	Budapest	0.0784
Páris	262.50	London	272.—

Irányzat: mind áru, csendes

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 18, 5 óra

Beograd	179.25	Prága	296.25
London	485.7/8	Berlin	2380.—
Páris	465.50	Bécs	14.—
Milano	360.25	Budapest	14.—
Zürich	1941.50	Bukarest	51.75
Brüsszel	449.—	Athén	—
		Amsterdam	4028.50

Newyorki terménytőzsde

1925 augusztus 18, 9 óra

Buza kem.	177.50	Manitoba	183.5/8
Buza vörös	169.50	Mixed	162.50
		Tengeri	119.75

Chicago terménytőzsde

1925 augusztus 18, 9 óra

Buza	Tengeri		
Szeptember	159.50	Szeptember	103.75
December	158.—	December	86.75
május 1926	161.50	május 1926	89.—

Irányzat: buza szilárd, tengeri —

(Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 augusztus 18. (Hivatalos jegyzések)

Buza	kinálat	kereslet
bácskai új	270,	260
szerémi	265,	255

Zab

bácskai ljubljanai paritás duplikát	—	—
bácskai kassza kötés 200.—, 100 mm	—	—
bácskai kereslet	—	170

Tengeri

bácskai kinálat	185,	kereslet	180
bácskai dunai hajó duplikát kassza	—	—	—
kötés 192.50, 300 mm	—	—	—

Buzaliszt

bácskai nullás gg duplikát kassza	—	—
kötés 450.—, 100 mm	—	—

Bab

szerémi fehér új kinálat	230,	kereslet	210
Irányzat: változatlan	—	—	—

Novisadi értéktőzsde

1925 augusztus 18. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 75.—, kinálat 77.—, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosnia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —, kinálat —, kötés —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártéri sorsjegy kereslet 281.—, kinálat 286.—, kötés —, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kinálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kinálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kinálat —, Iparbank kereslet 130.—, kinálat 140.—, kötés —.

Ma a tőzsde zárva van.

Olvassa a „Délbácska“-t!

AUGUSTUS

19

SZERDA

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralevő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kamencinai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

Piaci árak augusztus 14-én:

Vágómarha Ia	—	9.50—10.50
Borjú	—	13.—14.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	10.—12.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hízott lud kiló	—	18.—20.—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatal lud párja	—	80.—100.—
Kacsa párja	—	50.—65.—
Pulyka pár	—	85.—100.—
Csirke, rántani való	—	40.—50.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	—60.—70
Szalma	—	—50

Lakatos-inasnak egy fiút fizetéssel vagy ellátással felveszek. Csányi Zoltán lakatosmester Novi Sad, Željeznička ul. 38. szám.

Tisztelettel értesitem a könyvkereskedő urakat, naptárarúsítókat és vásárosokat, hogy a kiadásomban megjelenő kétféle naptár, a

Regelő Bácsi Naptára Magyar Családi Naptár

elkészült és különös gondot fordítottam azok kiállítására. A jövő 1926. évi naptárak Novisadon készültek, mert a külföldi kiadványokkal szemben a hatóságok sok kifogással éltek és azok árusítása elé sok akadályt gördítettek. A naptárak 140 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készültek, az ünnepek és vasárnapok

vörös nyomással,

pontos vásári és névnapi jegyzékkel, bőséges irodalmi és humoros tartalommal, alkalmi, névnapi és ünnepi köszöntőkkel, álmoskönyv, versesfüzet és „Panoráma“ melléklettel, tömördek képpel és illusztrációval. Bolygók járása, időjósítás, százesztendősvérvendémondó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön rom. kath. és külön protestáns naptár-rész, görög keleti és izraelita naptár.

Dacára annak, hogy naptáraim kétszer oly nagy terjedelemben jelennek meg, mint a többi magyar naptárak, árát rendkívül mérsékeltten szabtam meg és viszonteladóknak nagy jutalékok adok.

Mivel naptáraim igen népszerűek és nagy kelendőségnek örvendenek, kérem, hogy b. megrendeléseiket mielőbb sziveskedjenek átírni, hogy az elosztást megfelelően eszközölhessem. — Kiváló tisztelettel

Farkas József, Novisad, Željeznička ulica 30.

Telefon: 488.

MAKULATURA

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában,
Kralja Petra ulica 30. szám.
(Ábrahám könyvkereskedés.)

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	—	243
Augusztus 2-án	—	257
Augusztus 3-án	—	264
Augusztus 4-én	—	268
Augusztus 5-én	—	276
Augusztus 6-án	—	285
Augusztus 7-én	—	298
Augusztus 8-án	—	319
Augusztus 9-én	—	346
Augusztus 10-én	—	367
Augusztus 11-én	—	380
Augusztus 12-én	—	390
Augusztus 13-án	—	395
Augusztus 14-én	—	396
Augusztus 15-én	—	391
Augusztus 16-án	—	380
Augusztus 17-én	—	368
Augusztus 18-án	—	358

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY vagy két DIÁKOT teljes ellátással elfogadok. Cim a kiadóban. 1—2

LEÁNY könnyű munkára fizetéssel felvétetik. PAPIRPLASTIKA, Novi Sad, Petra Zrinjskog 72. 1—3

2 BUTOROZOTT SZOBA esetleg konyha-használattal, azonnal kiadó Vojvoda Suplička (Battyán) u. 8. alatt. 1484—2

HIRDETÉSEK

Varró és tanulóleányok

felvétetnek

Pöthe János női divattermében
Trg Oslobođenja 1.
1486—2

MOTORBICIKLI

3 1/2 lóerős teljes jókarban
4800 dinárért eladó, Bana
Jelašića ul. 6. 1—1

Van szerencsém a n. é. novisadi és vidéke hölgyközönsége b. figyelmét felhívni, hogy

Rozmetikai kezeléseket

főként arcmassage és villanyozást eszközök Nemačka ul. 7. szám alatti lakásban. Kívánatra hához is elmegyek. Külföldön szerzett képesítem, valamint lelkiismeretes munkámmal óhajtom a n. é. közönség közmegelegedését kiérdemelni. Szíves támogatást kér teljes tisztelettel

Szkicsák Ignácné.

1351—1—3

Nézze át a ruhakészletét,

ha hiányzik valami belőle,
rendelje meg részlet-
fizetésre mérték után

Grünberger urisabónál,
Kralja Aleksandra ul. 13.

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
lalja az új formák szerint
Festés minden színben
Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

Jobb házból való fiut mű-
kertészetembe

tanoncznak

felveszek.

Begovits István
Novisad, Futoski put 113. szám.

I. Novisadi Dobozgyár

D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Elsőállit: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállit. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapkatulyákban, bombon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez gyári lerakata legolcsóbb napiáron. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. Műfolt bőrkereskedők részére 25 kg. vásárlásnál már gyári árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta füződrót minden számban raktáron. — Versenyen kívüli árak!

Ügyes munkásnök

akik villanyvarrógépeken zsákvarráshoz értenek, felvétetnek

Schossberger és Hered

zsák, ponyva és zsinagnagykereskedés Novisad, Željeznička ulica 12.

5 szoba és mellékhelyiségekből álló üres lakás

esetleg csak a fél lakás külön béjáratl is kiadó. Produžena Šumadijska ul. 21. 1489-1

Eladó egy nagy velencei

álló tükör

(mahagóni kerettel) és két villanyluster.

Streljačka (Lövész) u. 13.
1487—1—2

Akik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvtelt meg akarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ“ címre írjanak, Postafiók szám 75

818-0